

Seljaštvo je bilo do skoro dominantna klasa u jugoslovenskom društvu. Ali u posleratnom periodu, pod uticajem nasilne urbanizacije i industrijalizacije, došlo je do njegovog vidnog smanjivanja i menjanja. Preostali deo seljaštva u posleratnom periodu su zahvatile brojne promene i to u vidu smanjenja njegove autonomije i vezanosti za zemlju i povećanja zavisnosti od dešavanja u globalnom okruženju. Brojne promene koje su se desile najviše su se ispoljile na nivou lokalne seoske zajednice i porodičnog domaćinstva. Proces ubrzane industrijalizacije i urbanizacije postepeno su nagrizali tradicionalni način života seljaka, tako da je on počeo da gubi tipične osobine tradicionalne organizacije celokupnog načina života na selu. Upravo je taj sloj pretrpeo najteže posledice i platio najvišu cenu brojnih reformi i pokušaja uvođenja industrijskog načina proizvodnje na selu. Skoro ništa od planiranog nije postignuto. Kao glavni ciljevi reformi koje su se sprovodile, navode se povećanje poljoprivredne proizvodnje i smanjenje agrarne prenaseljenosti. Međutim, ništa od toga nije postignuto. I pored izjašnjavanja vlasti da se sve to sprovodi sa ciljem povećanja ekonomskog razvoja, ipak su se mogli uočiti njihovi idealno-klasni-politički ciljevi. Sve ovo je, zapravo, vršeno da bi oni učvrstili svoju poziciju ne birajući za to sredstva i ne misleći na posledice po sveukupan razvoj. U svemu tome seljaštvo se našlo po ko zna koji put na udaru. Pogođeni agrarnom reformom i prinudnim otkupom gubili su interesovanje za intenzifikaciju poljoprivredne proizvodnje, jer posle obaveznog otkupa njima skoro ništa nije ostajalo.

Poljoprivreda Srbije do 1945.godine

Za Srbiju možemo reći da je bila zemlja sitnih seljačkih poseda, raj siromašnog čoveka. Sve što se dešavalo tada u Srbiji bilo je vezano za selo i seljake. Oni su se borili za nezavisnost zemlje, a njihova gazdinstva su bila ekonomska podrška vojsci. Ratnik-seljak je bio temelj srpske, a kasnije i jugoslovenske države. I pored toga što su se sve vreme žrtvovali za svoju zemlju, posle ratova seljaci su obično ostajali da žive sami u bedi. Položaj im se nije ubrzo poboljšao i pored pokušaja režima.

Početak ovog veka poljoprivreda Srbije počinje da se ubrzano razvija uprkos teškoćama koje su dolazile iz Austrougarske i bile vezane za Carinski rat 1906.

Međutim, u toku Prvog svetskog rata došlo je do ogromnog materijalnog razaranja i velikog broja ljudskih žrtava. Tada je ona izgubila polovinu svog nacionalnog bogatstva. Po ujedinjenju u zajedničku državu Srbija i Vojvodina su činile glavne poljoprivredne rejone. Uglavnom su sve poljoprivredne grane stagnirale u novoj državi.

Davanje prednosti industriji i njena zaštita visokim carinama dovela je do štetnog uticaja na poljoprivredu. Pored tog problema dolazi do agrarne prenaseljenosti, što je usled usitnjenih poseda i velikog broja stanovnika po pojedinom hektaru dovelo do siromašenja sela. Međutim i pored svega toga zemlja je u međuratnom periodu bila jedna od većih proizvođača pšenice i kukuruza. Ekonomska kriza koja nastaje 1925. i traje do 1935. dovodi do još većeg siromašenja seljaštva usled pada cene poljoprivrednih proizvoda i izvoza na inostranom tržištu. Akcije preduzete od strane vlade nisu pomogle. Ova kriza je okončana 1936. rekordnom žetvom i poboljšanjem položaja poljoprivrede i seljaštva. Pitanje kome se u oblasti poljoprivrede naročito poklanjala pažnja bilo je obrada zemlje, odnosno setva jer je od toga zavisila ishrana stanovništva i vojske.

...

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com